ANUL VII. No. 1937. EDITIA A TREIA JOUI 4 AUGUST 1894

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

MIZERIE ȘI MANEVRE

Regeluï și miniștrilor li s'a urît cu viața monotonă pe care o duc. Aŭ fost pe la băi și s'aŭ plictisit; staŭ în țară și mor de urît; nu-ĭ nicĭ o agitație, nicĭ măcar un teatru de vară. De cînd a plecat Montbason și de cînd opoziția nu maĭ face întrunirĭ, bietul guvern nu maĭ știe cum să-șĭ petreacă zilele.

Așa, s'aŭ hotărît să înjghebeze un spectacol frumos, care să nu-ĭ coste personal nicĭ măcar plata uneï lojĭ, ci să se bucure pe socoteala statuluĭ.

Iată pentru ce o să avem în curînd manevre marĭ.

Se știe că acuma avem pușca Mannlicher, praf caraghios, opincĭ după sistemul luĭ Pazvantoglu, ranițe ofițereștĭ și o sumă întreagă de giumbușăriĭ cazone, maĭ mult saŭ maĭ puțin stupide și costisitoare.

S'a întîmplat însă, că deși am cumpărat toate astea cu niște prețurĭ enorme și de și misterul de la Steyr a rămas tot nedeslegat, nu știm încă de ce folos ne-ar putea fi aceste cumpărăturĭ. Prin urmare să le experimentăm. Să adunăm corpurile de armată, să ne jucăm de-a soldațiĭ de plumb și să încercăm cum ne șade cu găteala cea nouă.

Și dacă s'o constata că toate acestea nu fac două parale? Dacă s'o constata că și Mannlicherul și praful și opincile sînt numaĭ un praf în ochiĭ mulțimeĭ?

Atuncĭ... să le vîrîm la magazie și să cheltuim alte milioane pe alte «experiențe». Cine știe! Poate le-o veni în gînd Sîrbilor, — că doar nu de geaba sînt eĭ sîrbĭ, — să cumpere de la noĭ pe Mannlicher, cum aŭ cumpărat pe Martiny-Henri.

Fără 'ndoială, are să fie frumos. Marele căpitan o să apară iarăși în fruntea armateĭ, călare pe Ducipal, și o să-și plătească iluzia că se găsește la războiŭ, — în tocmaĭ cum Meșterul Perdaf se bătea cu țințariĭ. Apoĭ generaliĭ ceĭ nouĭ aŭ să aibă prilejul să-și arate uniforma într'o situație... solemnă și, — o să fie frumos.

Decĭ, orĭ cît aĭ fi de opozant, n'aĭ de ce te plînge. Oameniĭ vor să petreacă, — treaba lor. Cine mă 'mpiedică pe mine să merg seara la Eldorado-Pațac? Cine 'mpiedică pe alțiĭ să ia trenul de plăcere pentru Sinaia? E pur și simplu o chestie de gust, și nimenĭ n'are dreptul să impieteze asupra gusturilor noastre.

Insă, — aicĭ e aicĭ, — n'ar putea oare Regele și miniștriĭ să-și aleagă niște distracțiĭ care să nu supere pe nimenĭ? De ce oare petrecerea lor să fie un mijloc de necăjire a altora?

Ce însemnează, în adevăr, mania asta de a face în fie-care an manevre peste manevre? Ce însemnează capriciul acesta, pe care numaĭ frica de holeră îl maĭ poate înfrîna? Cînd aĭ armată permanentă, cînd omul slujește treĭ anĭ ca să învețe cum să poarte pușca pe umăr, mi se pare că e prea destul pentru ca să nu maĭ fie nevoie să-l sîciĭ cu aceleașĭ mofturĭ stupide și păgubitoare toată viața.

Manevrele nu sînt de nicĭ un folos. In schimb, ele fac o pagubă reală țărănimeĭ. A lua omul de la munca luĭ, a-l tîrî prin țară, a-l pune să ducă viața barbară de manevre, numaĭ pentru că asta-țĭ face ție plăcere, nu se maĭ chiamă distracție inofensivă.

Și cît se va cheltui cu aceste manevre luxoase? După cîte se știŭ, manevrele extraordinare din anul acesta vor costa cîte-va milioane.

Apoĭ avem noĭ hal să ne aruncăm în asemenea risipe? Cînd toată lumea se vaită de criză, cînd arendașiĭ fug, cînd case marĭ comerciale fac Krach, cînd țăraniĭ sînt amenințațĭ să moară de foame, — nu este o crimă să aruncăm milioanele pe fereastră de sufletul draculuĭ?

Ce însemnează nu nepăsarea, dar *ura* asta pe care o aŭ ceĭ de sus în potriva celor de jos? In loc să cumpere porumb și să facă proviziĭ ca să potolească foamea iloților storșĭ de ultimul ban, guvernul își permite să înșire soldațĭ pe drumurĭ și să «experimenteze» o pușcă nouă!

Fără îndoială, oameniĭ ăștia par'că nu trăiesc în țara romînească. Eĭ lucrează ca niște indivizĭ carĭ ar fi căzut de sus cu balonul și carĭ nicĭ n'ar avea habar de ceea-ce se petrece pe pămînt. N'aŭ auzit de criză, nu știŭ că la anul ne amenință o foamete cumplită, și nu numaĭ că nu iaŭ măsurĭ, dar încă împing maĭ departe la creșterea negreĭ sărăciĭ...

Numaĭ cînd foamea va scoate iarăși pe sătenĭ la drumul mare, cum scoate pe lup la răspîntie, numaĭ atuncĭ aŭ să 'șĭ vie 'n fire.

... Și atuncĭ vor reexperimenta pe Mannlicher!

Anton Băcalbașa

SITUATIA BUDGETULUI

Singuriĭ pînă acum în presă, am analizat situația tezauruluĭ pe prima lună a exercițiuluĭ 1894—95, publicată de ministerul de finanțe și am arătat îngrijirile ce ne inspira pentru echilibrul budgetuluĭ, faptul că escedentul la încasărĭ față de luna corespondentă a anuluĭ trecut e numaĭ de 90 000 leĭ, atuncĭ cînd prevederile budgetare pe întregul an covîrșesc pe cele de anul trecut cu 13 jumătate milioane.

La aceasta *Timpul* ne obiectează că diferința aceasta de 13 milioane e numaĭ aparentă, de oare-ce în exercițiul trecut s'aŭ încasat 8 milioane maĭ mult; cea-ce face ca diferința reală să nu fie maĭ mare de 5 milioane.

Faptul este exact. Nu-ĭ maĭ puțin adevărat însă că nu trebuie să uităm că în acest caz ne-ar trebui o creștere lunară medie de 416.000 și noĭ nu avem creștere de cît de 90.000.

Orĭ-cum dar, mergem la deficit. Aceasta e sigur; indiferent de cît de mare va fi. Ne spune însă confratele nostru: nu trebuie să ne grăbim a ne deda la aprecierĭ așa pesimiste, luînd ca bază resultatul uneĭ singure lunĭ.

Sfatul ar fi bun, firește, dacă am trăi în timpurĭ normale. Dar de la prima lună încoace situația economică a țăreĭ s'a înrăutățit foarte mult.

La criza ce rezultă din stagnația exportuluĭ nostru de cereale, s'a adaos seceta cumplită, care a ruinat pe arendașĭ cît și pe sătenĭ.

Astăzĭ statul, eforia, particulariĭ nu maĭ găsesc arendașĭ pentru moșiile ce scot în arendă. Asemenea transacțiunile asupra moșiilor, ce luase în aniĭ trecuțĭ un așa mare avînt, anul acesta s'aŭ oprit de tot.

Nimenĭ nu maĭ cumpără moșiĭ, de teamă să nu se păcălească, neștiind pînă unde are să se coboare renta pămîntuluĭ. Transacțiile civile și comerciale asemenea s'aŭ împuținat de tot.

Aceasta e atît de adevărat în cît o putem urmări în cifrele publicate.

Ceea ce dă deficit în luna de care ne ocupăm sînt următoarele capitole: toate contribuțiile directe; din contribuțiile indirecte, toate cele ce se referă la transacțiunĭ; arenzile moșiilor Statuluĭ, ecaretelor și viilor, în țară și în Dobrogea.

Pe lîngă aceasta putem adăoga că venitul drumurilor de fer, a dat deficite față cu an, în toate lunile trecute.

Din nenorocire dar, optimismul *Timpuluĭ* nu e de loc justificat. De aceea pe lîngă reforma impozitelor pe care ne-o promite, și în care nu prea credem, socotim că n'ar fi răŭ să înceapă a face economiĭ serioase.

Și slavă domnuluĭ, sînt destule economiĭ de făcut, fără a se dezorganiza nicĭ un serviciŭ.

X.

SUBIECTE

Ce se tot plîng uniĭ gazetarĭ de lipsă de subiecte? Nu înțeleg. Căcĭ ce oare nu poate servi în gazetăria noastră, eminamente ridicolă, de subiect de articol?

Junele *E* de pildă, mănîncă borș la Cișmigiŭ; din acest eveniment iese a doua zi — un articol pentru *Țara*.

Un alt tînăr gazetar, care iscălește *Ago*, a avut ocazia să mănînce seara cu un prieten la birtul Cosma din strada Regală, și...

A doua zi din articolul de fond — da, ațĭ citit bine: din articolul *de fond* — al gazeteĭ la care tînărul colaborează, vețĭ afla că ceĭ douĭ prietenĭ aŭ consumat la Cosma «patru porțiĭ de mîncare, din care două *ceorbe*, un litru de vin și două cafele», și că pentru această consumație aŭ plătit opt leĭ.

Acuma vedețĭ Dumneavoastră: dacă *Ago* înainte d'a comanda *ceorbele* s'ar fi uitat pe listă la prețurile mîncărilor, n'ar fi fost expus să plătească opt leĭ pentru două prînzurĭ, *dar atuncĭ n'avea subiect de articol!*

Va să zică, recapitulînd socoteala: două *ceorbe* 1 franc; două alte porțiĭ 1 franc și 50; un litru de vin 1 franc și 20; două cafele 60 banĭ, — ar reveni subiectul de articol pentru modesta sumă de 3 francĭ și 70.

Eheĭ! cîțĭ sînt carĭ n'ar da une-orĭ și maĭ mult pentru un subiect!

Cr.

SATIRA ZILEI

UN INGRAT

De cînd amicul meŭ Rad. a 'nceput în *Adevĕrul* să publice *Carnetul luĭ Spanachidi*, mi-a luat și mie pîinea de la gură, — dacă mă pot exprima ast-fel, — cînd e vorba de asemenea pîine cu spanac. Iĭ vine lesne luĭ Rad. să dea, în fie-care zi un articol cît de lung, fiind-că el are materialul gata; n'are de cît să-l taie cu foarfecile.

Dar eŭ, eŭ ce mă fac? In seceta asta cumplită, sînt silit să recurg tot la producțiile spanachidifere.

Așa, staŭ și mă gîndesc: ce o fi zicînd Spanachidi în sinea luĭ, cînd vede că nu trece zi de la Dumnezeŭ, în care să nu-șĭ vadă minunățiile notate? Furia luĭ a mare trebue să fie că nu poate face așa ceva ca să scape măcar odată pe lună. Este oare posibil să fie cine-va așa de perfecționat, în cît să scrie absolut în fie-care zi coloane întregĭ de prostiĭ?

Dimineața, cum venim la redacție, noĭ n'avem altă grije de cît să vedem *Naționalul*. Și să te ții, băiete! Fie-care descopere cu chila! Insă Rad. ne întrece pe toțĭ. El a început chiar să le numeroteze; iar în ziua cînd s'o împlini o mie, o să dăm un banchet. Președinte de onoare va fi Spanachidi, precum în Paris se daŭ banchete sub președenția de onoare a luĭ Rochefort, care stă la Londra.

O singură nemulțămire avem: administratorul ziaruluĭ nostru pretinde că sîntem plătițĭ de Spanachidi ca să-ĭ facem reclamă, cum ar fi limonada Veles. Și, pentru că nu l'am putut convinge că facem asta numaĭ din amorul de artă, administratorul ne silește să plătim ca pentru *Insertiĭ și reclame*.

Nu-ĭ vorbă, cam are el dreptate. Am aflat că sînt cetitorĭ carĭ cumpără gazeta luĭ Spanachidi numaĭ ca să noteze genialitățile dintr'însa și să vază dacă a doua zi *Adevĕrul* le va însemna și el.

Și, cu toate astea, omul-spanac ne înjură.... Spanachidi, numele tăŭ este ingratitudinea!

Rigolo.

VORBĂ DE CLACA

Voința Națională publică, în numărul săŭ de alaltăerĭ, un articol asupra crizeĭ agricole, articol curat de *saison*. Așa-ĭ pe timpul vereĭ, seceta e dăunătoare ziarelor ca și grînelor.

In consecință ziarele primesc în genere orĭ-ce fel de articol, numaĭ să se umple coloanele.

In pomenitul articol e vorba, între altele, de pricinile ce înlesnesc concurența pe care ne-o face Republica Argentină cu grînele sale.

Știțĭ pricina de căpitenie pe care o găsește *Voința Națională*? **Agiul!!**

Adică: agiul fiind de 300 la sută în Argentina, mariĭ agricultorĭ de acolo plătesc pe lucrătorĭ cu hîrtie monedă depreciată și primesc în schimb aur de la cumpărătoriĭ străinĭ, prin urmare agricultoriĭ din Argentina beneficiază de deosebirea dintre aur și hîrtie, putînd vinde ast-fel foarte eftin.

Bată-vă norocul și pustia de scriitorĭ! Așa pățește omul cînd se apucă să scrie despre lucrurĭ de care habar n'are.

Află stimabile economist că spuĭ prăpăstiĭ. In Argentina legile economice sînt aceleașĭ ca pretutindenĭ, în transacțiile interioare agiul se resimte tot așa de bine ca și în transacțiile exterioare.

La Buenos-Ayres o pălărie costă 50 de leĭ, o odae cu chirie costă 200 de leĭ, și așa maĭ departe.

Un lucrător cîștigă *în mijlociŭ* 20—25 de leĭ pe zi, *fiind-că se pune la socoteală și agiul*.

Prin urmare rugăm pe *Voința Națională* să găsească alte pricinĭ concurențeĭ americane, — așa de pildă le poate găsi, dacă vrea, în colecția *Adevĕruluĭ*.

Index.

NU VREM HOLERA

Sîntem pozitiv informațĭ că holera bîntue cu putere în Bucovina, dar că se fac toate chipurile ca publicul romîn să nu afle adevărul așa cum este.

Găsim că mariĭ bogătașĭ prea se întrec cu gluma, — dacă glumă se poate numi, faptul de a aduna cu atîta ușurință la milioane.

Căcĭ nu maĭ încape îndoială că pricina pentru care consiliul sanitar vrea să ne convingă de neexistența holereĭ în Bucovina, e interesul marilor agricultorĭ carĭ aŭ nevoie de brațele eftine ale proletarilor Bucovinenĭ și Galițienĭ.

Pentru a lăsa liberă intrarea muncitorilor agricolĭ de prin părțile acelea, o să ne pomenim într'o bună dimineață cu holera în țară.

Maĭ puțină lăcomie, D-lor bogătașĭ! Baniĭ luațĭ-ni-ĭ, dar lăsați-ne măcar cu viață.

D-v. la primul caz de holeră, o tulițĭ frumușel peste graniță cu părăluțele noastre, dar noĭ ce ne facem?

Lynx.

DIN CARNETUL LUÏ SPANACHIDI

Nulla dies sine Spanachidi

(Urmare)

Pe ziua de azĭ Spanachidi își cîntă cîntecul în variațiunĭ pe tema *Promisiunĭ*. Fiind ocupat cu reducerea formatuluĭ *Spanaculuĭ Național*, probabil după sfatul pe care i-l dădea erĭ subsemnatul. — n'a avut vreme să scrie de cît 28 (două-zecĭ și opt) de rîndurĭ.

Iată însă esența lor:

Promisiunĭ.

Guvernul a adoptat ca tactică: *promisiunĭ* în dreapta și în stînga.

Promisiunĭ personale, *promisiunĭ* pentru orașe *întregĭ*, totul, guvernul și oameniĭ luĭ *promit*.

Dacă cetățeniĭ și-ar da seamă de cele *promise*, atuncĭ de sigur nu s'ar potrivi de fel la falacioasele *promisiunĭ*.

De altminterelea nu pentru prima oară conservatoriĭ *promit*.

*

Apoĭ n'are dreptate Ion G. Spănăceanu, colaboratorul luĭ Spanachidi, să spună în articolul de fond: Indrăsneala și cinismul acestuĭ guvern *numaĭ* aŭ margine; auzĭ dumneata, să promită promisiunĭ!

Rad.

PODUL DE PESTE DUNARE

Marele pod dintre Feteștĭ și Cernavoda e aproape gata. Ziarele noastre comentează în modul cel maĭ bizar, maĭ nedrept și maĭ hazliŭ această importantă lucrare.

Ziarele conservatoare tămîiază guvernul, par'că Lascar Catargiu ar fi de vină că mărețul pod leagă astă-zĭ Romînia cu Dobrogea.

Ziarele liberale critică lucrarea, numaĭ cu intenția de a *sîciĭ* guvernul, și aicĭ ca în toate chestiile, ziarele liberale se conduc de principiul că orĭ-ce lucrare s'ar face sub un guvern protivnic, ea trebue să fie forțamente proastă și dăunătoare intereselor țăreĭ.

Noĭ vom căuta să prezentăm publiculuĭ lucrurile așa cum sînt, arătînd ce e bine și ce e răŭ, în mod imparțial.

Maĭ întîĭ, care sînt serviciile pe care acest pod le poate aduce direct țăreĭ?

In prima linie va fi putința de a face ca exportul și importul mărfurilor care se duc și vin pe apă, să nu se întrerupă cincĭ lunĭ pe an ca pînă astă-zĭ, din pricina înghețuluĭ Dunăreĭ. Un port pe Marea Neagră va face cu putință treaba asta, de oare-ce Marea nu îngheață nicĭ odată.

In al doilea rînd podul va ușura comunicațiile dintre Romînia și Dobrogea, ceea ce e foarte important din treĭ puncte de vedere: comercial politic și strategic.

Ca foloase indirecte — și poate cele maĭ importante pe care le poate aduce țăreĭ — podul de peste Dunăre e menit să atragă tot comerțul Germanieĭ și o mare parte din comerțul Austrieĭ cu Asia occidentală, cu o bună parte din Africa, cu extremul orient și Australia, în portul nostru din Marea Neagră.

In adevăr, dacă privim cu atenție harta, vedem că Varna saŭ portul X din Dobrogea, ar putea bate cu succes Odesa și Salonicul, întru cît privește comerțul de transit al Germanieĭ și al Austrieĭ cu regiunile maĭ sus pomenite.

Podul de peste Dunăre, servit de o bună rețea de căĭ ferate care să-l pue în legătură directă cu marile centre comerciale din Austria și Germania, servit de un port adînc, vast și înzestrat cu docurĭ în proporția necesară, e menit să facă din țara romînească o țară de mare transit pentru mărfurile străine.

Avem podul, avem în mare parte rețeaua de căĭ ferate, *ne trebue acum portul*, **și trebue să-l avem gata în scurtă vreme.**

La Constanța nicĭ nu-ĭ chip să ne gîndim. Pentru a face din Constanța un port cum ar cere trebuințele, n'ar fi de ajuns treĭ-zecĭ de milioane, ceea ce ar constitui o sarcină prea grea pentru noĭ și ar micșora foloasele pe care am putea să le tragem pe viitor de la podul de astă-zĭ, făcut cu atîtea marĭ cheltuelĭ.

In numărul de mîine vom arăta care-ĭ portul preferat de noĭ și pentru ce anume îl preferăm Constanțeĭ.

I. Th.

MANEVRELE DE TOAMNĂ

Importanța strategică a manevrelor. — Linia de fortificațiĭ Galațĭ-Nămoloasa-Focșanĭ. — Fortificațiile capitaleĭ. — Reorganizarea armateĭ. — General Brialmont.

Importanța strategică a manevrelor

Acum un an era în proiect ca marile manevre de toamnă să se dea pe tema, dacă fortificațiile pot să reziste cu succes atacurilor vr'unuĭ dușman. Marele stat major a început să studieze această idee și după ce s'aŭ luat hărțile topografice ale tuturor județelor din Moldova, aŭ început a se stabili rolurile pe care le vor avea cele patru corpurĭ de armată la manevrele de toamnă.

Ast-fel, odată planurile stabilite definitiv, prin înaltele cercurĭ militare din țară și din străinătate toată lumea s'a ocupat și se ocupă cu importanța strategică a viitoarelor manevre.

Linia de fortificațiĭ Galațĭ-Nămoloasa-Focșanĭ

Iată în liniamente generale planurile manevrelor:

Divisiile din Iașĭ și Botoșanĭ, se vor întâlni pe cîmpia Romanuluĭ cu divizia din Roman și de aicĭ vor înainta spre Tecuciŭ, unde se va aduna întreg corpul IV de armată.

In acest timp divisiile din Focșanĭ și Galațĭ, ale corpuluĭ III de armată vor lua maĭ multe posițiunĭ pe linia de fortificațiĭ Focșanĭ-Nămoloasa-Galațĭ, pentru a întîmpina pe dușmanul imaginar, adică pe corpul IV de armată.

Corpul IV se va împărțĭ în treĭ flancurĭ; flancul I va înainta spre Galațĭ, unde se va da cea maĭ interesantă luptă, căcĭ se va pune la încercare nu numaĭ gradul de rezistență al fortificațieĭ, ci și importanța strategică a lacululuĭ Brateș, care e privită drept o inexpugnabilă fortificație naturală.

La toate forturile se vor încerca și rezistențele cupolelor.

Lupta se va sfîrși printr'o victorie a corpuluĭ III de armată.

Fortificațiile Capitaleĭ

După lupta de la Galațĭ și Focșanĭ, divizia din Buzăŭ va înainta spre Capitală și va simula un atac în contra forturilor de la Băneasa și Afumațĭ, iar corpul I de armată va înainta spre fortul Jilava.

In aceste marșurĭ se va da un rol însemnat cavaleriei.

Corpul I de armată va fi surprins la spate de regimentul din Giurgiŭ și un regiment de cavalerie; în acest moment iese și o parte a infanterieĭ din Capitală și atacă corpul I de armată. Lupta va dura puțin și se va sfîrși prin capitularea corpuluĭ I.

Reorganizarea armateĭ

Se va institui o comisiune specială care nu va avea alt rol, de cît să noteze toate lipsurile actualeĭ organizațiĭ a armateĭ, precum și avantagiile s'aŭ adus. Anume avantagiile rănițelor, ale opincilor și ale gamelelor.

Aceste notițe apoĭ vor servi de bază pentru a reorganiza armata.

Generalul Brialmont

După cum am amintit, la aceste manevre va asista și generalul Brialmont, precum și maĭ mulțĭ ofițerĭ superiorĭ de stat major din Germania, Austria și Bulgaria.

Generalul Brialmont a fost întrebat asupra tuturor lucrărilor ce s'aŭ făcut în vederea acestor manevre și în multe chestiunĭ de o mare importanță strategică, sfaturile sale aŭ fost aproape hotărîtoare. D-sa e decĭ foarte animat de aceste manevre, care vor pune la probă opera sa

Inf

CEL MAI NOU SCANDAL LA PARIS

Incercarea D-luĭ Dupuy d'a cumpăra gazeta „Libre Parole", în favorul Panamiştilor. — Refuzul luĭ Drumont. — Aroganţa luĭ Dupuy

Un persnnaj care, după cît se pare, «a jucat un rol foarte activ în politica ocultă a diferitelor cabinete», un domn Maxim Vitrac-Desroziers a comunicat ziaruluĭ *Figaro* un capitol dintr'o carte pe care are de gînd s'o publice şi care promite a fi foarte interesantă. Acest capitol e privitor la nişte negocierĭ cu carĭ D. Vitrac a fost însărcinat din partea D-luĭ Lépine, prefectul poliţieĭ şi în numele D-luĭ Dupuy, ministru de interne, în scopul d'a asigura guvernuluĭ sprijinul saŭ cel puţin tăcerea ziaruluĭ *Libre Parole.*

Destăinuirile D-luĭ Vitrac sînt cu atît maĭ importante, cu cît, în urma publicăriĭ lor, D. Drumont le-a confirmat pe deplin.

Propunerea tîrguluĭ

La 31 Iulie 1893, spune D. Vitrac că a primit o invitare la D. Lépine, prefectul poliţieĭ.

Acesta fără nicĭ un alt preambul, îl întreabă de-a dreptul, dacă ar fi dispus să intre în negocierĭ, din partea D-luĭ Dupuy, ministrul de interne, cu gazeta *Libre Parole*, pe următoarele baze:

D. Gérni, administratorul aceleĭ gazete să-şĭ ia obligaţia printr'o scrisoare şi în numele D-luĭ Drumont, de a păstra o neutralitate dibace faţă de preşedintele republiceĭ, de ministerul întreg şi de prefectura poliţieĭ,—maĭ ales însă de-a întrerupe pînă după alegerĭ, campania în potriva unora din amestecaţiĭ în afacerea Panama, şi anume împotriva D-lor Rouvier, Arène şi Burdeau, pe carĭ D. Dupuy ţine foarte mult să-ĭ vază aleşĭ.

In schimb, se oferă D-luĭ Drumont sprijinul guvgrnuluĭ pentru a se alege la Péronne, plus 10000 de francĭ în patru rate pînă la 3 Septembre şi cîte 3000 de francĭ pe lună în timp de un semestru. In total: un scaun de deputat şi 28,000 de francĭ.

Refuzul

D. Vitrac primi să încerce a intra în negocierĭ cu *Libre Parole.*

El se adresă maĭ întîiŭ D-luĭ de Boisandré, redactor la acel ziar, care pentru a se convinge de realitatea ruşinoaseĭ propunerĭ a ministruluĭ, puse pe D. Vitrac să converseze în faţa luĭ prin telefon cu D. Lépine, sub pretextul de a-l întreba dacă s'ar mulţămi la nevoe cu cuvîntul de onoare al D-luĭ Drumont.

Prefectul poliţieĭ răspunse că va întreba pe ministru. Ast-fel D. de Boisandré se putu convinge că propunerile eraŭ reale.

Se însărcină să vorbească el însuşĭ luĭ Drumont despre această afacere şi peste cîte-va ore D. Vitrac primi din partea directoruluĭ ziaruluĭ *Libre Parole* răspunsul simplu şi categoric: că nu acceptează pretinsele propunerĭ ale guvernuluĭ.

D. Vitrac se mulţămi atuncĭ să roage pe D. Drumont să nu publice nimic relativ la această afacere, declarînd că o va da el însuşĭ publicităţiĭ cînd va veni vremea.

Incă o încercare

D. Vitrac ducînd prefectuluĭ poliţieĭ răspunsul negativ al D-luĭ Drumont, D. Lépine rămase mirat cum poate cine-va să refuze o ocazie de a se alege deputat şi însărcină pe D. Vitrac să vorbească cu D. de Boisandré, *pe care-l ştia om sărac,* şi să-ĭ făgăduiască din partea luĭ 5000 de francĭ dacă va îndupleca pe D. Drumont.

D. de Boisandré refuză însă d'a sta măcar de vorbă cu prefectul poliţieĭ şi afacerea rămîne aci.

Arogonţa D-luĭ Dupuy

Un reporter al gazeteĭ *Le Journal* a interviewat acum pe însuşĭ Dupuy asupra acesteĭ scandaloase afacerĭ. Iată răspunsul negustoruluĭ de conştiinţe:

— N'am să reflectez nimic la toate astea. Principiul meŭ e să nu răspund la nicĭ un atac din partea gazetelor. O singură dată am răspuns, cînd s'a afirmat că Dupuy, secretarul conteluĭ de Paris ar fi ruda mea. De atuncĭ n'am maĭ răspuns şi nu voiŭ răspunde... *Figaro* însă trebue să aibă multe parale ca să-şĭ procure ast-fel de articole amuzante.

Alte destăinuirĭ

Ştiind ce poate să-l aştepte în Franţa, D. Vitrac s'a grăbit să treacă hotarul dimpreună cu documentele sale, îndată după publicarea articoluluĭ din *F.garo.*

El făgădueşte că va da pe faţă de-acum şi alte lucrurĭ foarte *amuzante*, cum le numeşte D. Dupuy, dar negreşit sprijinite pe documente incontestabile.

Vest.

ŞTIRI MARUNTE

Aflăm că institutul de educaţiune pentru domnişoare «Despina Doamna» de sub direcţiunea D-neĭ Paulina Haralambie şi a D-şoareĭ Anna Bonnis, a încredinţat pentru anul viitor direcţia de studiĭ pentru partea ştiinţifică D-luĭ dr. Marcel Brândză, profesor la şcoala normală de institutorĭ şi la liceul Lazăr, iar pentru partea literară D-luĭ G. C. Dragu, profesor de filosofie la liceul Lazăr.

Personalul didactic ales, localul pensionatuluĭ aşezat şi instalat în condiţiile cele maĭ higienice, cunoscuta îngrijire părintească ce se dă copiilor în acest institut, fac ca el să fie cu deosebire căutat şi recomandat.

DIN PARLAMENTUL ENGLEZ

Arendaşiĭ irlandezĭ.—8 ore

Londra, 2 August. — *Camera lorzilor.* Lord Spencer a propus a se trece la a doua citire a biluluĭ relativ la arendaşiĭ irlandezĭ. D. Balfour a propus a se respinpe bilul.

Camera Comunelor. — Se discută legea asupra zileĭ de lucru de 8 ore în mine. Camera a adoptat un amendament prin care se hotăreşte că legea va avea o durată de cincĭ anĭ şi că nu va fi pusă în vigoare de cît în districtele unde majoritatea minerilor va adopta ziua de lucru de 8 ore.

DIN TECUCIU

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Incercare de suicidiŭ. — Baniĭ bogatuluĭ

Incercare de suicidiŭ

In ziua de 31 Iulie, pe cînd sosea în gara Tecuciŭ, trenul de persoane din Bucureştĭ, o nenorocită ţigancă bolnavă de pelagră, s'a culcat pe şine ca s'o omoare trenul.

Norocul că maşinistul băgînd de seamă, a oprit maşina la vreme, la 3 metri de corpul ţiganceĭ.

Baniĭ Bogatuluĭ

In aceiaşĭ zi, între orele 10 şi 11 noaptea, douĭ necunoscuţĭ s'aŭ oprit cu birja la băcănia D-luĭ Constantin Botez, şi s'aŭ pus să bea numaĭ bere şi şampanie. La plată dădeaŭ să schimbe numaĭ bilete de cîte o sută de leĭ.

In vremea asta birjarul lor luîndu-se la bătae cu alţĭ birjarĭ şi lumea alergînd să vadă ce este, D. Manolache Druică comerciant, a recunoscut pe ceĭ doĭ inşĭ carĭ chefuiaŭ; ambiĭ eraŭ argaţĭ, unul argat la D. Costachi Tănase zis şi Bogatu.

Daţĭ pe mîna poliţieĭ, eĭ aŭ mărturisit că fusaseră pînă acum zece miĭ de leĭ de la D. Tănase, cu ajutorul servitoareĭ care găsise o chee pe care stăpînu-săŭ o pierduse acum un an; cheea era de la o ladă cu banĭ.

Gînditu-s'a vre-odată D. Tănase Bogatu, care îşĭ strînsese bănişoriĭ cu atîta strădanie şi din atîtea grele camăte, că într'o zi o parte din eĭ vor fi daţĭ pe şampanie de nişte argaţĭ?

Aşa-ĭ soarta lumeĭ. Unul jupoae lumea anĭ de zile ca să strîngă banĭ, şi alţiĭ îĭ beaŭ într'o noapte.

Tecucian.

MICHEL THIVARS

MARTORUL

Personagiĭ: *Maiorul Rasta des Tropiques,* fost ofiţer ispano-american. Nicĭ o rană, nicĭ o campanie, 17 decoraţiĭ străine. Glas fioros şi mustaţă provocătoare.

Un domn oare-care.

Scena se petrece la cafenea la ora absintuluĭ.

Maiorul (resucindu-şĭ mustaţa): — Da, D-lor, cum am avut onoare de a vă spune am ajuns la a patru-zecĭ şi cincea afacere de onoare.

Un consumator (curios): — Şi n'aĭ fost nicĭ o dată rănit?

Maiorul (triumfător): — Nicĭ o dată!

Consumatorul: — Trebue să fiĭ foarte tare în scrimă.

Maiorul: — Habar n'am de dînsa. Nu m'am bătut nicĭ o dată.

— *Consumatorul:* — Dar cele 45 de duelurĭ?

Maiorul: — Ca martor, dom-le... tot d'a-una ca martor... Asta e specialitatea mea.

Domnul oare-care: — Iacă! ce bine se potriveşte! Eŭ sînt mîine martor pentru întîia oară.

Maiorul:—Martor!... Hîm! (Işĭ închee redingota şi-şĭ pune pălăria pe ureche). Dacă aĭ nevoe de sfaturĭ!...

Domnul: — O, nu cred că...

Maiorul (întrerupîndu-l):—Atuncĭ, cunoştĭ pe Châteauvillard?

Domnul: — Numaĭ aşa din auzite... Mi se pare că e pe la sud...

Maiorul (ridicînd din umere): — Eŭ îţĭ vorbesc de autorul *coduluĭ dueluluĭ.*

Domnul: — Aşa!... Mă iartă.

Maiorul: — Vrea să fie martor, nu cunoaşte pe Châteauviliard şi nu primeşte sfaturĭ. Poftim!

Domnul: — Cînd îţĭ spun...

Maiorul: — Tăcere! O să le capeţĭ şi fără de voe, sfaturile mele. (Cu ton autoritar): Maĭ întîiŭ băgaţĭ asta în cap: un martor, care aranjează o afacere fără vărsare de sînge, e o curcă ploată (Sculîndu-se). Eŭ, domnule, o spun cu mîndrie: în cele 45 de duelurĭ ale mele a fost de 42 de orĭ moarte de om şi dacă ceĭ-lalţĭ treĭ aŭ scăpat numaĭ ologĭ, ţĭ-o jur că n'a fost vina mea.

Domnul: — Dar eŭ nu vreŭ...

Maiorul (cu dispreţ): — Da, ştiŭ eŭ de astea... Un duel de teatru... O să aşezĭ pe adversarĭ la 20 de metri, nu-ĭ aşa?

Domnul (rîzînd): — Iacă vorbă.

Maiorul (furios):—Cincĭ-sprezece paşĭ! iată părerea mea şi foc de voe... pînă cade unul.

Domnul:—Cincĭ-sprezece paşĭ?... Pentru ce nu un kilometru?

Maiorul (mirat): — Cum?... Atuncĭ la zece paşĭ?

Domnul (rîzînd): — Tot e prea mult.

Maiorul: — Drace!... O ieĭ repede.... Atuncĭ devine luptă corp la corp?

Domnul: — Sper.

Maiorul: — Eĭ, lucrul draculuĭ! eştĭ fain D-ta! Corp la corp... cu pistolul!..

Domnul: Cum aĭ zis? Cine-ţĭ vorbeşte de pistol?

Maiorul: — Atuncĭ e cu spada?

Domnul: — Nicĭ atîta.

Maiorul: — Dar ce-mĭ baţĭ capul? De un ceas îmĭ cînţĭ de un duel.

Domnul (uimit): — Eŭ?

Maiorul: — Negreşit. N'aĭ zis că aĭ să fiĭ mîine martor?

Domnul: — Da.

Maiorul: — Eĭ?

Domnul: — Eĭ! e vorba de o cununie!

FAPTE STIINŢIFICE

Zaharul şi forţa musculară

Intr'un memoriu publicat de curînd de doctorul Vanghan Harley, acest învăţat dă socoteală despre experienţele la carĭ a supus un număr oare-care de bărbaţĭ puternicĭ şi sănătoşĭ.

După ce şi-a însemnat desvoltarea forţeĭ musculare *maximum* a unuia din aceştĭ oamenĭ, în condiţiunile luĭ de nutriment obicinuite, doctorul Harley nu-ĭ dete a doua zi de cît apă de băut. Ca nutriment îĭ dete apoĭ să bea o cantitate egală de apă în care dizolvase 500 de grame de zahăr. Găsi că, în acest caz, zahărul pricinuia o creştere a forţeĭ musculare variînd între 61 şi 76 la sută, şi omul se ostenea cu mult maĭ tîrziŭ de cît în ziua trecută.

Adăogînd, în 24 de ore, 200 de grame de zahăr la mîncarea altuia din ceĭ supuşĭ experienţeĭ, doctorul Harley constată că suma munceĭ produse de el crescuse în proporţie de 16 la sută. Afară de aceasta, omul rezista maĭ bine şi maĭ mult la oboseală.

Intr'o a treia experienţă, dete 250 de grame de zahăr, altuia, pe lîngă mîncarea luĭ obicĭnuită. Constată şi aci că, în decurs de opt ore, durata munceĭ, se produsese o creştere de forţă musculară de aproape 36 la sută.

Vechimea microbilor

Mulţĭ îşĭ închipuesc că microbiĭ sînt o creaţiune recentă a natureĭ.

S'a constatat însă că eĭ aŭ existat de cînd lumea. D. Gaudry, membru al Academieĭ de ştiinţe din Paris, a citit Academieĭ un raport al D-lor Renault şi Bertrand, asupra acesteĭ chestiĭ.

Aceştĭ douĭ învăţaţĭ aŭ descoperit, prin examene microscopice făcute asupra unor micĭ poşghiţe luate din interiorul unor scoicĭ din cele maĭ vechĭ terenurĭ geologice, un microb foarte bine caracterizat şi care se numeşte *Baccillus permiensis.*

Aceştĭ microbĭ anticĭ aŭ fost fotografiaţĭ de minune de către ceĭ douĭ învăţaţĭ.

INFORMAŢIUNI

O dată cu N-rul de azĭ al *Adevăruluĭ* se oferă GRATUIT cititorilor un supliment relativ la volumul al doilea al prinţuluĭ G. Bibescu, volum ce tratează despre *Domnia luĭ Gheorghe Vodă Bibescu.*

Ne rezervăm a reveni cu aprecierĭ asupra întregeĭ opere, îndată ce va apare traducţiunea eĭ în romîneşte de D. B. Florescu.

D. inspector sanitar Dr. Blasianu se află în inspecţia judeţuluĭ Covurluĭ însoţit de medicul primar D. Dr. Tachianu.

D. senator Gh. Beldimanŭ a dăruit archiveĭ sucursale din Iaşĭ 440 de documente de mare valoare istorică anume: hrisoave, zapise şi hotarnice şi alte hîrtiĭ relative la proprietăţile ce a avut familia Beldimanŭ de la anul 1415 şi pînă la anul 1857.

Săptămîna trecută s'a comis o îndrăzneaţă hoţie în comuna Feteştĭ la biurourile lucrărilor poduluĭ de peste Borcea-Dunăre.

Nişte necunoscuţĭ aŭ intrat în cancelaria societăţiĭ de construcţie Şneider et Comp. şi aŭ furat o casetă mică, în care a fost o sumă de 700 leĭ.

Hoţiĭ aŭ căutat să spargă şi casa de fer, dar n'aŭ izbutit.

Administraţia, ca de obiceiŭ, e „pe urmele hoţilor".

Azĭ a apărut un decret ciudat în *Monitor.*

D. Al. Farra, care abia de două zile a fost transferat printr'un decret regal de la prefectura judeţuluĭ Mehedinţĭ la cea din Dolj, azĭ e retransferat la Mehedinţĭ.

Rămîne decĭ prefect al judeţuluĭ Dolj, D. P. T. Sfetescu, fost prefect de Romanaţĭ şi două zile prefect de Mehedinţĭ.

S'aŭ acordat următoarele pensiunĭ:

Intendentuluĭ Al Cămărăşescu 800 leĭ lunar;

Coloneluluĭ Const. Alexandrescu 693 leĭ 33 banĭ lunar;

Căpitanuluĭ G. Pandele 225 leĭ lunar.

D. M. Cussoff, mare comerciant de cereale din Brăila, ne roagă telegrafic să desminţim ştirea dată de *Galaţĭ* şi reprodusă de ziarele din Capitală, după care D-sa ar fi încetat plăţile, avînd un pasiv de 700,000 leĭ.

D. Cussoff a luat toate măsurile, ca autorul acesteĭ calomniĭ, să fie dat în judecată.

Intr'o conferinţă intimă, doctoriĭ din Germania s'aŭ declarat solidarĭ cu doctoriĭ din Romînia, — şi aŭ hotărît ca nicĭ unul din eĭ să nu asiste la congresul demografic din Budapesta.

Aceiaşĭ hotărîre aŭ luat'o acum cît-va timp şi maĭ mulţĭ doctorĭ italienĭ, în frunte cu savantul C. Lombroso.

Aşa numita expoziţie-Butculescu, care urma să se deschidă la 14 August, s'a amînat pe ziua de 1 Septembre, din cauză că toată lumea din ţară se desinteresează complect de această întreprindere pripită şi lipsită de seriozitate.

Vaĭ de bieţiĭ negustorĭ, carĭ s'aŭ lăsat a fi ademeniţĭ pentru a jertfi tot avutul lor în această întreprindere.

Crima de les-majestate a luĭ Lucaciŭ

Reproducem următoarele din *Tribuna:*

Lunĭ aŭ fost citaţĭ la judele de instrucţie din Sibiŭ D-na Aurelia S. Albini şi D. Septimiu Albini, prim-redactor al *Tribuneĭ.*

In absenţa judeluĭ de instrucţie Gödri Sándor, i-a ascultat judele de tribunal Bán Ferencz despre următorul lucru: La tribunalul din Mureş-Oşorheiu s'a făcut arătarea, că la 28 Maiŭ a. c. cu prilejul pertractăriĭ Memoranduluĭ, D. doctor Lucaciŭ, reîntorcîndu-se de la pertractare, ar fi rostit în piaţă Romînilor aflătorĭ acolo, un discurs, în care ar fi zis şi următoarele:

Nu este lege, jos cu Regele!

Maĭ întîiŭ a fost ascultat D. S. Albini, dacă a fost de faţă atuncea şi a auzit cuvintele de maĭ sus. Intrebatul a declarat următoarele:

Am fost de faţă şi în imediata apropiere a D-luĭ Dr. Lucaciŭ cu prilegiul incidentuluĭ de sub întrebare, care însă nu s'a întîmplat la 28, ci la 8 Maiŭ, n. a. c. Lucrul s'a petrecut aşa: Veneam de la pertractare, Dr. Lucaciŭ cu D-na, eŭ cu soţia mea şi mulţĭ alţiĭ după noĭ. In piaţă un grup de Romînĭ, cea maĭ mare parte ţăranĭ ne-aŭ întîmpinat cu «să trăească!» Atuncĭ o mulţime de organe de ale poliţieĭ, sergenţĭ, agenţĭ civilĭ şi membri cu corcada «*Kárpát-egyletu-luĭ*» s'aŭ repezit la Romînĭ şi i-aŭ împrăştiat cu loviturĭ de pumnĭ, beţe, puştĭ etc.

D. dr. Lucaciŭ văzînd acestea, s'a adresat unuĭ agent al poliţieĭ, pe care nu-l cunosc, cu întrebarea, că pentru ce bat oameniĭ? Iar către mine a zis să stăm pe loc şi să vedem ce fac cu Romîniĭ. Agentul a răspuns D-luĭ Lucaciŭ în mod brutal să-şĭ vadă de drum, să nu stea pe stradă, căcĭ nu este permis, etc. D. dr. Lucaciŭ a întrebat a doua oară:

Numaĭ luĭ Kossuth i-se poate striga să trăiască în oraşul acesta?

Atuncĭ toţĭ oameniĭ poliţieĭ ne-aŭ înconjurat, aŭ început să strîge: Abzug!» să împingă pe D. dr. Lucaciŭ şi să ne ameninţe chiar. In zgomotul acesta, D. dr. Lucaciŭ a maĭ schimbat cîte-va cu-

---

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

7

LUCIAN SIEMIENSKI

MORĂREASA

III

— Dulcea mea porumbiţă! uite, cine-va a sărit din fum pe cal... I-se pun în cale; trag cu puşca în el — nu e lovit — sare peste zăgaz; ăsta e de sigur unul de-aĭ noştri, cine e în stare să călătorească aşa dacă nu un ucrainian, vîntul stepeĭ?

— Poate e un ticălos de leah, care aleargă după ajutor?

— Las s'alerge; despre mine poate să aducă atîţia leşĭ cîţĭ aŭ căzut sub cuţitul meŭ — eŭ nu mă mişc d'aicĭ; mĭ-e bine aicĭ!...

Şi el îĭ supse obrajiĭ trandafiriĭ, se aprinse privind-o, băŭ din cupa plăcereĭ cu gura plină.

— Moara arde, atamanul meŭ! frumoasă moară, nu e nicĭ una ca dînsa la cincĭ poşte împrejur! — zise Tatiana cu un oftat durerŏs şi frîngîndu-şĭ mîinile.

— Tu eştĭ cu mine — şi ţĭ-e frică de ceva?... Ce-ţĭ trebue să locueştĭ aicĭ, Tatiano? Inainte de a se zări de ziuă, pornim şi ne ducem în Moldova. Chimirul e plin; am treĭ-zecĭ de flăcăĭ, întemeem acolo o colonie; la poalele unuĭ deal, lîngă o pădure de stejar, stă o casă albă, tu eştĭ stăpînă acolo, tu cu ochiĭ negri, şi eŭ, ca boer, voiŭ trăi, voiŭ petrece, voiŭ iubi — şi el îmbrăţişă, desmĭerdă şi alintă pe cucoana sa.

Pe urmă iar se uitară la învălmăşeală, la noriĭ de fum şi la foc; cu lupta sîngeroasă dinaintea ochilor, eĭ înşi-şĭ ofereaŭ o idilă tăcută de dragoste.

— Pe cine tîrăsc flăcăiĭ meĭ încoace, pe umere, ca pe un viţel tăiat?

— El e — bărbatu-meŭ! Gheorghe! — strigă Tatiana acoperindu-şĭ faţa cu mîinele şi plecînd capul cuprinsă de părere de răŭ.

Cazaciĭ tîraŭ pe morar, care beat, se împleticea şi nu-şĭ putea ţinea capul drept, dar care strîngea cu putere căciula într'o mînă.

— Ci staĭ, netrebnicule!

Voiaŭ să-l aşeze în picioare, dar el căzu cît era de lung şi din căciulă se rostogoliră taleriĭ la pămînt.

— Uitaţi-vă! Cîinele şi-a vîndut femeea leahuluĭ.

Vataşca îĭ dădu plin de dispreţ un picior şi morariul beat se rostogoli pe coasta dreaptă a dealuluĭ şi zbură, urmat de privirile celor de faţă, spre rîul ce curgea la poalele dealuluĭ. Apa sări în stropĭ peste malurĭ — el se înnecă, fără a lăsa maĭ multă părere de răŭ de cît o piatră aruncată în fîntînă.

Casa înnecatuluĭ ardea încă, păreţiĭ şi acoperişul se prefăceaŭ în fum, însă roţile moreĭ se învîrteaŭ ca în vremile cele maĭ bune de dinaintea paştelor. In loc de apă, curgea foc, care se împrăştia în cunune de scînteĭ şi în zmeĭ săritorĭ. Cîte-va cadavre desfigurate de rănĭ şi arsurĭ zăceaŭ prin curte de nu putea deosebi leahul de cazac.

Grămăgioara de haidamacĭ victorioşi se aruncase asupra lăzeĭ pline a domnuluĭ locotenent, ladă pe care mătuşele şi cumetrele ĭ-o umpluseră cu toate bunătăţile. Butoiaşele şi sticlele burtoase din pivniţa părintească, cu peceţile neatinse se sparse sub loviturile cuţitelor şi ale suliţelor. Vinul unguresc, licorurile de Danzig, udară gîtlejurile uscate de arşiţă ale haidamacilor—turma bea!

— Tăcere!—strigă unul — aud un tropot... şi puse urechea la pămînt — sînt caĭ potcoviţĭ aĭ leşilor!

Dar ceata n'aude: zbiară şi bea. Cazacul vestitor e o vulpe bătrînă, care are maĭ multe tăeturĭ de cît zbîrciturĭ; el luă sticla de la gură şi se duse la vataşca.

— Scoala, Vataşca, iute! Se aude tropotul cailor leşeştĭ!

Vataşca n'aude; el suge buzele trandafiaiĭ, el e beat de fericire, sufletu-ĭ e ameţit...

Haidamacul stărue.

— Vataşca, ce e de făcut? Priveşte în jurul tăŭ! prin ceaţă lucesc vîrfurile suliţelor, fîlfîe steguleţele. Leşiĭ vin din treĭ părţĭ, din pădure de după deal şi drept din faţă. Vataşca, ce să facem?

— Ce să facem cu leşiĭ?... Şi asta n'o ştiĭ, cazac încărunţit?

Vataşca se zmulse de la buzele Tatianeĭ, o lăsă să-ĭ lunece din braţe şi se ridică în picioare. Scînteia sărise din fier. Mustaţa, flociĭ sumanuluĭ, părul împletit îĭ se făcură măciucă, aşa de tare-ĭ fierbea sîngele, de aşa fior îĭ se cutremura tot trupul. Işĭ înteţea privirea, îşĭ îndrepta ochiul spre iaz, spre cîmpul acoperit de ceaţă. Bătrînul cazac nu minţise. Ca luminele fluturătoare de pe morminte aşa licăreaŭ vîrfurile lăncilor înroşite de lumina foculuĭ şi norĭ de praf se ridicaŭ pe drum. Vataşca puse mîna pe sabie şi pe pistoalele atîrnate unul lîngă altul şi strigă:

— La mine! La mine, băeţi!

— La arme! Pe caĭ!—răsună din mijlocul ceteĭ.

Parcă n'ar fi băut o picătură, aşa de trejĭ fură la minut; parcă nicĭ n'ar fi descălecat nicĭ o dată, aşa de sigurĭ şedeaŭ pe caĭ; parcă arma ar fi fost crescută din braţ, aşa eraŭ de gata de lovitură şi împunsătură. Timenco e deja cu piciorul în scară, pune mîna în coamă, îşĭ face vînt pe cal—şi de o dată dă drumul scăreĭ şi coameĭ, parcă satana l'ar apucat de chică.

Haidamacul a aruncat o privire asupra Tatianeĭ, privirea *eĭ* l-a ajuns. Ca lună ĭeşeaŭ raze din ochiĭ eĭ, carĭ atrăgeaŭ sufletul cazaculuĭ cu o putere de farmec minunată, neînvinsă, maĭ tare de cît voinţa de fier a bărbatuluĭ. El întinse braţele ca s'o coprindă, buzele-ĭ ardeaŭ de dorul plăcereĭ, pieptul se zbătea oftînd adînc. Şi Vataşca zăcea iar la buzele trandafiiriĭ, se cufundă în ochiĭ eĭ, în braţele eĭ nu se maĭ gîndea la leşĭ.

— Vataşca, te ţine dracul în ghiarele sale? ...leşiĭ ne sar în cîrcă;—avantposturile trag focurĭ. Iată-ţĭ calul — fugĭ! fugĭ în lumea largă, noĭ vom lupta pentru tine!

— Eŭ nu sînt sultanul şi nicĭ ţarul, ca să vă las să luptaţĭ voĭ pentru mine; nu sînt senator, ca să fug de pe cîmpul de luptă! — Un cal! un cal! Adunaţi-vă în jurul meŭ, băeţĭ!...

In sfîrşit, se zmulse din braţele eĭ... Taţiana căzu la pămînt, parcă o dată cu cazacul i-ar fi plecat şi sufletul. Voia să-l maĭ tragă la sine cu privirea fermecătoare şi să moară cu el, dar privirea eĭ îşĭ pierduse puterea. Vataşca nu se uită înapoĭ, el şedea pe cal şi zbura întru întîmpinarea mînerelor de fier ale săbiilor polone.

(Va urma)

vinte agitate cu agentul pomenit, care între altele i-a spus restit că n'are drept să vorbească nimic. Atuncĭ D. dr. Lucaciŭ i-a răspuns că are, şi a strigat cu voce tare: «Să trăiască Maiestatea Sa!» După aceea ne-am pus în mişcare şi ne-am dus la hotel tot încurajĭ de oamenii poliţieĭ şi între huiduelile plebeĭ de pe stradă.

Atîta am văzut şi am auzit şi pot zice, că am auzit fie-care cuvînt, căcĭ am fost în nemijlocita apropiere a D-luĭ dr. Lucaciu. Prin urmare pot afirma hotărît, că este neadevărat[illegible] dr. Lucaciu ar fi ţinut poporuluĭ cuvîntare şi ar rostit cuvintele cu care a fost denunţat. Altcum mă mir că se presupune de la un om cult nebunia că ar fi rostit între atîţia poliţiştĭ asemenea cuvinte.

D-na Aurelia Albini a depus tot cam în felul acesta, cu deosebirea numaĭ, că neştiind ungureşte n'a înţeles cele vorbite între dr. Lucaciŭ şi agenţiĭ poliţieĭ.

INCIDENT SÎRBO-UNGURESC

Viena, 2 August. — Ziarele află din Orşova că maĭ mulţĭ vameşĭ sîrbi aŭ tras cu puşca asupra a douĭ supuşĭ ungurĭ, carĭ voiaŭ să se ducă cu barca pe ţărmul sîrbesc. Unul din eĭ a fost ucis. Guvernul cercetează.

PENTRU APA GAZOASA

Lunĭ de dimineaţa s'a petrecut pe strada Tunarĭ o barbarie menită a indigna pe orĭ ce om bun simţ. Numaĭ poliţia n'a bine-voit să ştie nimic.

Cariola cu No. 2 din fabrica de apă gazoasă a D-luĭ farmacist B. Velles trecînd prin aceea stradă, de odată, din cîrciuma D-luĭ Matache Ionescu năvălesce maĭ mulţĭ conductorĭ aĭ fabriceĭ de apă gazoasă Honigsberger oprese caiĭ carioleĭ D-luĭ Velles, încep a sparge cutiile cu sticle şi a bate cu ciomege pe conductorul şi vizitiul aceleĭ cariole.

Faptul s'a petrecut întocmaĭ şi aflăm că a fost plănuit cu o zi înainte de către oamenii luĭ Honigsberger, fără alt motiv de cît aceia că clienţiĭ acestuia îl părăsesc spre a lua apa gazoasă de la D. Velles.

Asupra acesteĭ barbariĭ nemaĭ auzite vom reveni îndată ce vom vedea că justiţia nu îşĭ va face datoria, spre a pune la locul lor pe nişte străinĭ, carĭ cutează să atace oamenii ziua în n'amiaza mare în mijlocul capitaleĭ.

Pînă atuncĭ, constatăm că asemenea porniri de a se opune concurenţeĭ leale şi oneste merită să fie înfierate de toată lumea. In loc ca fabricele de apă gazoasă, care otrăvesc publicul cu vitriol şi alte substanţe toxice să alerge la ciomag pentru a-şĭ impune marfa, ar face maĭ bine să ia de exemplu procedeul D-luĭ Velles, singurul fabricant cinstit şi consţiincios care a întreprins o adevărată campanie în potriva fabricaţiunilor insalubre şi nehigienice de această natură.

Ni se maĭ spune că aceiaşi conductorĭ de la fabrica Hönigsberger aŭ de gînd să atace în acelaşi mod şi pe alţĭ conductorĭ aĭ fabriceĭ Velles, şi că aceste atentate cu premeditare se vor continua pe o scară maĭ revoltătoare.

Capiĭ acesteĭ bande sînt doĭ albanezĭ anume Lazăr şi Dionisie.

Am voi să ştim ce face poliţia şi ce măsurĭ a luat pentru a împiedica asemenea vandalisme în mijlocul Capitaleĭ?

PRIETENIĬ RUSIEĬ

Cetinie, 2 August. — Ţarul a numit pe prinţul moştenitor Danilo colonelul regimentuluĭ 15 de vînătorĭ:

Petersburg, 2 August. — Cu ocaziunea aniversărĭ naşteriĭ regeluĭ Serbieĭ, s'a celebrat un serviciŭ divin la catedrala din Kazan. D. Şişkin şi ministrul Serbieĭ aŭ asitat.

La sfîrşitul ceremonieĭ, preotul a remis ministruluĭ Serbieĭ o icoană a Sfîntuluĭ Alexandru Newsky, ca dar destinat regeluĭ Alexandru.

DIN PLOEŞTI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

O gazetă „în 60 de leĭ“.—Dizolvarea consiliuluĭ comunal. — Un candidat liberal.

O gazetă «în 60 de leĭ»

Renaşterea a murit! Cîte o-dată viaţa unuĭ om se ţine într'un fir de aţă, iar viaţa uneĭ gazete se ţine în cîte-va hîrtiĭ de bancă.

Renaşterea repozată, pe cînd trăia, trăia din 100 de leĭ pe lună pe care-ĭ primea de la consiliul judeţean şi din 60 de leĭ pe care-ĭ primea de la primărie.

Primăria i-a tăiat hacul, a murit şi *Renaşterea*.

Se naşte însă o controversă: primăria dă cîte ceva pe lună văduvelor, oare redactoriĭ carĭ aŭ rămas văduvĭ de *Renaşterea*, n'ar putea eĭ să recapete ceĭ 60 de leĭ, în calitatea aceasta?

Aşteptăm răspunsul primaruluĭ.

Dizolvarea consiliuluĭ comunal

Adică ce să-ĭ maĭ aşteptăm răspunsul, căcĭ D-luĭ e pe punctul de a urma pe *Renaşterea*, în neantul fără fund.

Prefectul pretextînd o sumă de neînţelegerĭ cu primarul, a cerut guvernuluĭ dizolvarea consiliuluĭ comunal. D-luĭ ar voi ca alegerile să se facă sub o comisie interimară, al căreia preşedinte ar fi D. Enescu.

Un candidat liberal

Liberaliĭ vor să prezinte la alegerile comunale, printre ceĭ-l'alţĭ candidaţĭ, pe D. colonel Şişman.

De şi D. colonel se bucură de oare-care simpatiĭ printre alegătorĭ, firma geanabetistă îĭ va strica mult însă.

Campania electorală s'a început la noĭ printr'un potop de injuriĭ grosolane între liberalĭ şi conservatorĭ; de program, reforme, nicĭ prin gînd nu le trece.

Numaĭ de la D. Enescu ne aşteptăm la un program maĭ serios, însă pînă acum nu l'a dat la iveală.

Il aşteptăm ca să ne putem pronunţa asupra luĭ.

Ploeştean.

DINAMITARZII ITALIENI

Roma, 2 August. — Poliţia a descoperit pe indiviziĭ carĭ aŭ fabricaŭ bombe explosibile. Şapte dintre aceştia aŭ fost arestaţĭ. Eĭ sînt sub previziunile recentelor legĭ în contra anarhiştilor.

Poliţia a găsit la unul din arestaţĭ şi care este colportor de ziare, un laborator pentru facerea bombelor.

La un altul, numit Clari, s'a găsit o bombă gata; ea este întocmaĭ asemenea cu cea care a izbucnit dinaintea palatuluĭ Montecitorio. Această bombă trebuia să fie dusă, după cum spune *l'Italie*, dinaintea caseĭ D-luĭ Crispi, pentru un atentat, conform hotărîreĭ luate de o întrunire de 15 anarhiştĭ, la 2 August curent, pentru a protesta în contra condamnărilor luĭ Caserio şi Lega. Un oare-care Gigant era însărcinat să ducă bomba şi a o face să izbucnească. Gigant se află printre ceĭ arestaţĭ.

NENOROCIRI

Fiume, 2 August. — Un incendiŭ a distrus noaptea trecută două magaziĭ la gara din Fiume. Pierderile sînt de 4 milioane.

Sătmar, 2 August. — Un edificiŭ în construcţie s'a surpat, acoperind sub dărămăturile sale 15 lucrătorĭ. Cincĭ dintre eĭ aŭ fost scoşĭ morţĭ. Ceĭ-l'alţĭ sînt încă sub dărămăturĭ.

DIN GIURGIŬ

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Greŭ, greŭ de tot să găseştĭ materie de scris în oraşele de provincie. Norve că administraţia locală, nu vrea în ruptul capuluĭ să rămînă necunoscută posterităţĭ, şi ast-fel ne maĭ dă cîte ceva de lucru.

Aşa se zice că directorul poliţieĭ, va fi depus zilele acestea, pentru că a luat nişte banĭ de la un tîlhar, în schimbu cărora, i-a înlesnit fuga în Bulgaria.

Mie nu-mĭ vine să cred că i se va întîmpla ceva D-luĭ director, căcĭ conservatoriĭ nu se mănîncă uniĭ pe alţiĭ, şi din contră se conservă reciproc.

Ş'apoĭ D-sa se plimbă încă liber prin oraş, de şi lucru e dovedit cam de multişor.

*
* *

Un fapt caracteristic poliţieĭ noastre, este că toţĭ slujbaşiĭ eĭ poartă vecinic legat de mînă un gîrbaciŭ. D'altminterea chiar turiştiĭ Germani care ne-aŭ visitat zilele trecute, ne-aŭ tras atenţia asupra acestuĭ lucru.

Eŭ cred că e din causă că D-lor fiind agenţiĭ siguranţeĭ publice trebue să se găsească în tot momentul asiguraţĭ în contra orĭ-căror evenimente neprevăzute; dar lumea, lumea bat'o pustia! Zice că e din causa apropiereĭ alegerilor comunale. Apoĭ de o fi aşa, liberaliĭ să-şĭ pue ochelarĭ, căcĭ o să bată vîntul cu chinoros.

*
* *

Aveam aicĭ şi un Jurnal liberal, dar Vinerĭ şi-a dat obştescul sfîrşit: Se zice că suferea de anomie argentiferă. Acuma *Alegătorul*, ziar conservator, a rămas stingher. Numaĭ e cine să răspundă clebrilor sale polemice.

Totuşĭ plin de îngîmfare, el strigă liberalilor: «Ce maĭ căutaţĭ pete în soare?» adică cum am zice: Ce umblaţĭ de-a surda prin aer? Ce aveţĭ cu soarele? Căutaţĭ pete aci jos, între noĭ slavă D-luĭ! avem destuĭ pătaţĭ şi maĭ departe: «obţineţĭ şi voĭ voturile alegătorilor, şi ajunşĭ la putere, faceţĭ ce vreţĭ cu banul public».

Se înţelege, onorabile *Alegător*, adică să facă şi eĭ cum faceţĭ voĭ acuma cu banul public!

Vezĭ cît eştĭ de sincer, spuĭ drept — greŭ e pînă să ajungĭ la putere, şi apoĭ jaf în averea publică. Ce? adică de ce îĭ zice banul public? pentru că-ĭ public, poţĭ să facĭ ce vreĭ cu el, nu-ţĭ ia nimenĭ socoteală.

Nu-ĭ aşa *Alegătorule*?

*
* *

In Giurgiŭ avem pe Hagiescu, care joacă de două orĭ pe săptămînă.

Intre alte piese, s'a jucat şi «Năpastea» de Caragiali.

Vasbar.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul Meteorologic

Bucureştĭ 15 August, 12 ore ziua.

Inălţimea barometrică la 0⁰	750.5
Temperatura aeruluĭ	16⁰.5
Ventul calm	
Starea Ceruluĭ acoperit	
Temper. maximă de erĭ	25⁰
» minimă de astăzĭ	15⁰
Temperatura la noĭ a variat între	26 şi 10⁰

Erĭ şi astăzĭ timp închis şi ploae continuă, Barometru scade încet. A plouat în maĭ multe localităţĭ din ţară.

PLÎNGERI

Patronul cizmar Herman Schul din str. Smîrdan No. 22 se poartă foarte răŭ cu lucrătorĭ din atelier. Lucrătorul I. Demidoff după ce-ĭ munceşte multă vreme, e dat afară, de către numitul patron, care pe lîngă că-ĭ opreşte din salar, găseşte de cuviinţă să-ĭ oprească şi uneltele de lucru, aşa că astă-zĭ nenorocitul lucrător se află pe drumurĭ, fără să poată găsi de lucru nicăirĭ, de oare ce uneltele-ĭ sînt secfestrate.

Onorabilul patron Schul—ca toţĭ ce-ĭ-l'alţĭ,— nu s'a mulţumit numaĭ cu exploatarea munceĭ lucrătoruluĭ, pe tot timpul cît a lucrat în atelier, ci prin mijloace carĭ îĭ fac foarte puţină cinste, pune pe lucrător în neputinţă să-şĭ maĭ cîştige o bucată de pîine în altă parte.

Avis lucrătorilor să se ferească de acest patron.

*
* *

Azĭ s'a presintat în redacţiunea noastră D-na Amelia Samson, o nenorocită femee, văduvă cu maĭ mulţĭ copiĭ şi ni-s'a plîns că închiriînd la 10 Iuliŭ pe preţ de 40 leĭ pe lună de la D. căpitan Dimulescu o cameră în strada Brezoianu No. 7, unde se află direcţiunea «Revisteĭ Armateĭ», aseară s'a pomenit că acest D. căpitan îĭ interzice intrarea în casă, lăsînd pe femee cu copiĭ pe drumurĭ, iar azĭ dimineaţă a pus doĭ soldaţĭ de i-aŭ asvîrlit toate mobilele în curte în mijlocul ploaeĭ, rupîndu-ĭ şi spărgîndu-ĭ tot ce biata femee avea maĭ de seamă în casă.

Pricina acesteĭ purtărĭ neomenoase a căpitanuluĭ Dimulescu, e că femeea avînd un restaurant în Bulevardul Elisabeta, a refuzat să dea *gratuit* căpitanuluĭ nişte suplimente de mîncare şi maĭ ales de... *băutură* şi din această cauză a pornit toată ura căpitanuluĭ.

Femeea s'a dus azĭ de-a reclamat autorităţilor, totuşĭ ne-a rugat să aducem la cunoştinţa publiculuĭ această faptă pentru a-l cunoaşte oameniĭ ce fel de individ e acest «cinstit» *Moş-Teacă*.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

Execuţia luĭ Caserio se va face probabil mîine dimineaţă.

O depeşă din Paris ne vesteşte că ierĭ seară ghilotina a fost expediată la Lyon.

In cursul luneĭ Iulie aŭ fost 934 de cetitorĭ la Biblioteca naţională. Aŭ consultat 1332 de cărţĭ.

Numirea D-luĭ Orăscu, actual director al prefectureĭ poliţieĭ, în postul de director general al penitenciarelor, a devenit foarte problematică.

Se vorbeşte, că D. L. Catargiu ar preferi în acest post pe D. G. Bogdan, actual prefect de Roman, care a declarat că nu poate să se lupte la alegerile comunale din Roman în contra listeĭ democrate a D-lor V. G. Morţun şi Delimarcu, fără a se uni cu liberaliĭ din localitate.

Anti-simitul Schneider din Reichstagul austriac, se află în acest moment în Cernăuţĭ, unde studiază relaţiunile dintre romînĭ şi ovreĭ.

D-sa va trece apoĭ în Moldova să studieze cestiunea ovreiască şi apoĭ va veni în Bucureştĭ.

Spanachidi, eşĭ la gară!

«Adevĕrul» în Ungaria

Ni se denunţă că, douĭ domnĭ din Craiova, trecînd prin Vîrciorova la Paris, aŭ fost opriţĭ la Orşova de către autorităţile vamale ungureştĭ şi făcîndu-li-se o perchiziţie, şeful vamal le-a confiscat două numere din *Adevĕrul*.

Drept răspuns la protestările celor douĭ Domnĭ, şeful vamal a răspuns rîzînd, că *Adevĕrul* agitează în contra integrităţiĭ statuluĭ ungar şi, decĭ, nu poate să treacă prin teritoriul acestuĭ stat.

Ministerul de interne va adresa o circulară prefecţilor pentru a interzice comisionarilor streinĭ de a cumpăra nutreţurile ţăranilor.

Aceasta pentru motivul, că nutreţurile sînt foarte puţine, aşa că nu vor ajunge nicĭ pentru trebuinţele interne.

Conflictul cu Serbia este aplanat cu desăvîrşire.

In curînd se vor începe negocierile pentru încheiarea uneĭ convenţiĭ comerciale.

Eforia Spitalelor Civile studiază ideia de a exploata în regie cele 14 moşiĭ ale sale părăsite de către arendaşĭ.

Spre acest scop ea se va adresa absolvenţilor şcoaleĭ superioare de agricultură de la Herăstrăŭ pentru a li se încredinţa exploatarea moşiilor.

In cursul luneĭ Iulie s'aŭ consumat în Bucureştĭ 653,162 ouă,—216,674 kilogr. brînză, 434,447 litri de lapte, 5548 klgr. lăpturĭ, 54,632 klgr. peşte sărat, 593,889 klgr. peşte proaspăt, 115,523 puĭ şi găinĭ, 4543 raţe, 10,950 gîşte, 851 curcanĭ, 2592 taurĭ, vacĭ şi bivolĭ, 227 juncĭ, 763 viţeĭ, 1077 berbecĭ, 62,635 mieĭ, 1571 porcĭ, 9525 klgr. carne afumată, 68,309 klgr. zahar, 262,173 klgr. mălaiŭ, 196,850 klgr. făină de lux, două milioane 806,116 klgr. făină ordinară.

In oraş s'aŭ fabricat două milioane, 183,483 klgr. de pîine.

D-niĭ Luca G. Zelescovicĭ din Brăila şi Ioan Russu din Săcele (Transilvania), aŭ trecut cu succes examenul de licenţă în ştiinţele comerciale, la academia din Anvers.

ULTIME TELEGRAME

Londra, 2 August. — Camera Comunelor a adoptat cu 112 voturĭ contra 107. Un amendament propus de Sir Thomas la bilul relativ la ziua de lucru de 8 ore în mine.

In urma acestuĭ vot, guvernul a declarat că va retrage bilul.

Londra, 2 August. — Adunarea bondholdersilor grecĭ a protestat în contra atitudineĭ guvernuluĭ grecesc, însă n'a luat nicĭ o deciziune.

Paris, 2 August. — Azĭ dimineaţă s'a iscălit la ministerul de externe între Franţa şi Statul Congo un aranjament.

Haga, 2 August, — Kedivul a plecat la Anvers.

Tipografia «Noua» Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naţionale, 19.